



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

בפני כב' השופט יואל עדן

התובעים:
1. אלי לנקרי
2. עידן לנקרי

נגד

הנתבע:
אורן קדוש

פסק דין

עילת התביעה

1. זוהי תובענה שעילתה לשון הרע בגין פרסום אשר ביצע הנתבע במסגרת פורום באתר אינטרנט.

על פי כתב התביעה – התובע 1, איש ציבור, סגן ראש עיריית אילת ומנהל חברה, והתובע 2, בנו של התובע 1, שחקן כדורסל בקבוצת הפועל אילת, פעיל ספורט, מאמן כדורסל ומאמן בית הספר לכדורסל באילת מזה שנים.

2. אין מחלוקת כי במהלך חודש פברואר 2005 פרסם הנתבע את הדברים הבאים בפורום באינטרנט:

"לאחר ההפסד בכדורסל כתבנו בשטח מדויח לקצץ במשכורת של השחקנים ומר לנקרי בראשם האם יש הצדקה לתשלום של 100,000 ב-8 חודשים".

לכשנשאל הנתבע במסגרת הפורום – "אפשר בבקשה לראות מסמכים? תלוש משכורת? משהו?" השיב: "בנו של אלי לנקרי מקבל משכורת של למעלה ממאה אלף שקל בעונת המשחקים תרצה אני מוכן להראות לך".

משתתף בפורום הגיב לדברים כדלקמן:

"בתור אחד שהיה חלק מהקבוצה בשנה הקודמת ומכיר את עניין התשלום מבפנים, אני חייב להגיד שאם אתם רוצים לכלוך על כל ההנהלה הנוכחית ו/או הקודמת זה בסדר גמור בל ליפול על עידן לנקרי?? זה הבחור האחרון שיקבל כסף על דברים שהוא לא עושה בלי שום קשר לאבא שלו לפני שאתה זורק עובדות באוויר תציין את כל האמת... עידן לא מקבל 100,000 ש"ח הוא מקבל



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

1 הרבה פחות ולהזכירך הוא לא רק משחק בקבוצה ומאמן
2 אותה אלא גם מאמן קבוצה במחלקת הנוער של האגודה
3 דבר שכרוך בהמון נסיעות ואימונים, כמו כן הוא גם
4 מנהל את ביה"ס לכדורסל שזה כיתות א' - ו' דבר שגם
5 דורש המון השקעה והשנה הוא מסיים קורס מאמנים
6 בוינגייט במסגרת הסכם ישן עם האגודה (כן כן עוד
7 לפני שאביו נהיה סגן ראש עיר) ובנימה אישית הוא
8 באמת אחד הבחורים המוצלחים שיש לנו כאן בעיר אז
9 למה לכלכל בלי להכיר את כל העובדות ובניגוד לכולכם
10 אני גם יזדהה בשמי שלא יגידו שהכל מצוץ מהאצבע או
11 שזה אחד מהנציגים של אבא שלו
12 בן ארז (דרך אגב הצבעתי לרפי בבחירות, מה תגיד על
13 זה?)
14

לכך השיב הנתבע:

15
16 "מה תגיד אם אני אציג בפניך הוכחות חותכות לכך
17 לגבי השכר שלו מה תגיד..."
18

אותו משתתף הגיב ואמר כי לתובע 2:

19
20
21 "הרבה תפקידים פרט לקבוצה הבוגרת וכי במידה ויש
22 הוכחות נשמח לראות".
23

לכך השיב הנתבע: "זה כבר בטיפול אצל הגורמים הרלבנטיים".

בהמשך ולאחר הודעה של משתתף נוסף בפורום, כתב הנתבע:

24
25
26
27
28 "אתה תמשיך לכתוב ואני אעשה בלגן ונראה מי ינצח
29 אני או אתה האיש מושחת כמו אבא שלו".
30

הנושא הביא להודעות נוספות בפורום, ביניהן משתתף/משתתפת אשר אמר/ה:

31
32
33 "משכורות בכדורסל - 'כתבנו בשטח מדווח', מדוע אתה
34 מתבייש לרשום את הסכום האמיתי שמרוויח לנקרי הבן
35 כשחקן. כמי שמעורב בנעשה בכדורסל ויודע את מלוא
36 הפרטים (וגם אתה יודע) המשכורת שלו לעונה (8
37 חודשים) היא \$32,000 שהם 140,000 שקל. פשוט
38 שערוריה?".
39
40

בתגובה נוספת נכתב:

41 "כדורסל או ליגה א' לא יאומן איך אפשר לשלם לשחקן
42 בליגה א' סכום של 140,000!!! לעונה!!! מילא אם
43 היה שחקן מוביל בקבוצה אבל כמי שהולך לכל משחק
44 כדורסל אני יודע שלנקרי הבן בכלל לא רואה פרקט
45 בקושי משחק והוא בכלל שחקן ספסל איך זה יתכן
46 שמישהו יסביר לי".
47
48

בתשובה לדברים הללו כתב הנתבע בפורום:



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

"ככה זה שיש אבא סגן ראש עיר".

3. עילת התביעה הינה בהתבטאויות הנתבע בפורום כאמור, והיא מתמקדת בסכום אשר יוחס לתובע 2 כי הוא משתכר, בקשר הנטען לתפקיד התובע 1, ובאמירה "מושחת".

התליכים

4. בתיק זה ניתן פסק דין לאחר שמיעת ראיות ביום 15.02.2007. בפסק הדין נמצא הנתבע אחראי בגין הוצאת לשון הרע כלפי התובעים וחוייב בתשלום פיצוי.

ערכאת הערעור קיבלה את ערעור הנתבע אשר התייחס לבקשתו לזימון 4 עדים, והורתה בפסק דין מיום 20.03.2008 כדלקמן:

"סוף דבר הננו מורים על השבת התיק לביה"מ קמא להשלמת שמיעת הראיות - שמיעת 4 העדים שפורטו בבקשה מיום 02.01.06. הדבר מותנה בתשלום הוצאות בסך 10,000 ש"ח על ידי המערער למשיבים, תוך 21 יום. לא ישולמו ההוצאות יעמוד פסק הדין שניתן בעינו. היה ויקויים התנאי הנ"ל ויישמעו העדים הנוספים, ינתן פסק הדין על פי מכלול הראיות".

5. בדיון הראשון אשר התקיים בפניי לאחר הערעור, ובשים לב לכך שפסק הדין ניתן על ידי כבוד המותב הקודם, הודיעו ב"כ הצדדים כדלקמן:

"אנו מסכימים שבית המשפט ימשיך מהנקודה של שמיעת הראיות שנשמעו על ידי המותב הקודם, דהיינו ייחקרו ויישמעו רק 4 העדים הנוספים כאמור בהחלטה בערעור".

6. לאור החלטת בית המשפט המחוזי, פסק הדין להלן יתייחס לכל מכלול הראיות.

אומר כבר עתה כי אני מוצא את הראיות הנוספות אשר הובאו בפניי בחלקו השני של המשפט, כראיות אשר משנות את התמונה ביחס להגנה העומדת לנתבע.

אינני נותן אמון בעדותו של התובע 2, לאור סתירות בין עדותו לבין עדות מר זקס בשאלת המהותית בענין ההסכמים, סתירות בין גרסתו הראשונה, לפיה לא ביקש ולא קיבל כל תוספת לשכרו, לעומת עדויות וגרסה מאוחרת יותר מהן עולה בבירור כי השכר השתנה, והוא אף ביקש שינוי, וכן לאור התנהלותו והתחמקותו מהצגת ההסכמים.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

הוכח בפני כי גובה השכר בשנת 2004 היה 82,319 ש"ח עבור 10 חודשים, ובנוסף בחודשים מאי ויוני השכר הוא כמחצית מהשכר בחודשים האחרים. בשנת 2005 היה השכר 106,156 ש"ח, זאת ל – 12 חודשים אולם בחודשים יולי ואוגוסט יחד השכר הכולל היה של פחות מ – 3,000 ש"ח, דהיינו ב – 10 חודשים היה השכר כ – 103,000 ש"ח.

ביחס לטענת השחיתות, הגם שבסופו של ההליך לא ניתן לומר כי הנתבע עומד בנטל המוגבר אשר מוטל עליו להוכיח "אמת דיברתי" ביחס לטענה זו, הרי שבנסיבות העניין, כפי שיפורטו להלן, יש לקבל את טענתו בדבר הגנת תום הלב ביחס לשני התובעים וזאת מכח סעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע.

מכל האמור, באתי למסקנה כי יש לדחות את תביעת התובעים, הכל כפי שיפורט להלן.

טענות התובעים

7. לטענת התובעים, הנתבע הפיץ באמצעות הפורום מידע שקרי אודותם. לטענתם הם אינם מלינים על ביקורת פוליטית, אך שוללים באופן מוחלט את הצגתם כמושחתים והתובע 2 מתקומם על הצגתו כמקבל שכר בלתי ראוי מכח השפעת אביו.

נטען כי האמירות והביטויים נועדו לערער את מעמדו של התובע 1 כנבחר ציבור.

בכתב התביעה נטען כי חומרת הדברים מתעצמת לנוכח כך שכנטען, שכרו של התובע 2 עבור כל תפקידיו הוא כ-6,800 ש"ח נטו המשולמים במשך 10 חודשים, אף שבפועל הוא עובד 12 חודשים ונטען כי תנאי שכרו של התובע 2 לא השתנו לאחר התמנות אביו לסגן ראש העיר וכי התובע 2 "לא ביקש ולא קיבל כל תוספת לשכרו. חד וחלק".

התובעים טוענים כי הדברים עולים כדי עוולה של איסור לשון הרע והם עותרים לפיצוי בסך 100,000 ש"ח, לשניהם, ללא הוכחת נזק.

8. נטען כי ביחס לתובע 2, מדובר גם בפגיעה בפרטיותו, לפי חוק הגנת הפרטיות, והתובע 2 עותר לפיצוי גם בגין עילה זו, יחד או לחילופין, לעילת לשון הרע.

טענות הנתבע



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

9. לטענת הנתבע - התובע 2 פנה למנהל הקבוצה, ביקש העלאה בשכרו, הלה סירב, התובע 2 ואביו התובע 1 פנו אל ראש העיר, מנהל הקבוצה פוטר מתפקידו בו במקום, במקומו מינה ראש העיר מנהל קבוצה אחרת ומנהל הקבוצה החדש העלה את משכורתו של התובע 2.
- נטען כי אם לא די בכך, הרי שעל בסיס יחסיו האישיים של מנהל הקבוצה הקודם, קיבלה קבוצת הכדורסל תרומות אשר המעשה שנעשה הביא להפסקת חלקן הגדול.
- עוד טוען הנתבע כי משכורתו של התובע 2 עומדת על כ-100,000 ש"ח בשנה והשאלה אם מדובר בממון רב, אם לאו, אינה רלבנטית לתובענה, שכן התובענה לטענתם, הוגשה על בסיס הטענה כי אם מקבל התובע 2 סך 100,000 ש"ח, הרי שבשחיתות מדובר.
- לטענת הנתבע, הגשת התביעה אינה אלא עוד שלב במלחמתם של ראש העיר וממלא מקומו בנתבע, אך בשל היותו עוזרו האישי של ראש העיר הקודם.
- הנתבע טוען כי רמת החשיפה של הדברים המובאים באתר, היא כאין וכאפס לעומת התהודה העצומה שגזרו התובעים על עצמם בעצם הגשת תביעתם.
- הנתבע טוען כי אמת דיבר וגם אם לא כן הוא, אין המדובר כלל בהוצאת דיבה.
- נטען כי "לשון חריפה" אינה בגדר לשון הרע ואל מול הנטען בכתב התביעה, עומדת זכות היסוד של חופש הביטוי.
- הראיות**
10. בשלב הראשון של הדיון, לפני פסק הדין, העידו מטעם התובעים הם עצמם, ומטעם הנתבע הוא בלבד.
11. התובע 1 העיד כי לא רק שלא התערב לטובת בנו, אלא שבנו התובע 2 עשה הכל כדי שלא להיחשב כמי שמנצל את מעמדו של התובע 1 כבעל יכולת להכריע בעניין תקציבי הספורט לטובת הטבה כספית פרטית.
- לטענת התובע 1, עיסוקיו בענייני מימון הספורט באילת נעדרו כל זיקה לבנו וכל שיקוליו הם עניינים לטובת הציבור שהוא משרת.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

התובע 2 העיד בתצהירו הראשון כי החל לשחק כדורסל בקבוצת הבוגרים הרבה לפני שאביו התמנה לסגן ראש העיר, כי הוא משמש בנוסף להיותו שחקן, כמנהל בית הספר לכדורסל, כמאמן קבוצה בבית הספר לכדורסל וכמאמן קבוצת הנוער של הפועל אילת, גם זאת הרבה לפני שאביו התמנה לסגן ראש העיר.

התובע 2 טען כי שכרו עבור כל תפקידיו אלה – "עלוב" וכי הוא משתכר כ-6,800 ש"ח נטו בחודש המשולמים במשך 10 חודשים, אף שהוא עובד 12 חודשים בפועל. נטען כי לאור זאת השכר השנתי הכולל של התובע הינו 68,000 ש"ח לשנה.

בסעיף 21 לתצהירו הראשון מעיד התובע 2 כדלקמן:

"תנאי שכרי לא השתנו לאחר התמנות אבי לסגן ראש עיר. אני לא ביקשתי ולא קיבלתי כל תוספת לשכרי. איני רוצה להביך את אבי ולתת פתחון פה ליריביו הפוליטיים".

הנתבע העיד בתצהירו הראשון כי אף שהתובע 1, אינו חבר בוועדת התמיכות, הוא נהג להשתתף בישיבותיה ולהביע עמדה והוא אף השתתף והצביע בישיבות מועצת העיר בהן אושרו המלצות וועדת התמיכות.

הנתבע טען כי במהלך שנת 2004 לאחר זכיית מר הלוי בבחירות לראש העיר, פנה התובע 2 ליו"ר הקבוצה, מר מישל אלהרר, בדרישה להעלות את שכרו, מר אלהרר סירב לבקשה זו ועמד בכל הלחצים שהופעלו עליו ולאור סירובו, פנו התובעים אל ראש העיר המכהן ומר אלהרר הוזמן אל ראש העיר, פוטר מתפקידו מיד ותחתיו מונה יו"ר אחר.

נטען כי פיטוריו של מר אלהרר הביאו להפסקת תרומות באופן משמעותי ועוד נטען כי אחת מפעולותיו הראשונות של היו"ר החדש לקבוצה היתה העלאת שכרו של התובע 2.

13. תמונת הראיות בשלב השני של המשפט השתנתה שינוי מהותי.

בשלב השני אשר התקיים בפניי העיד התובע 2, אשר גם הגיש שני תצהירים נוספים, וכן העידו שלושה מתוך ארבעת העדים בבקשה המקורית של הנתבע: מר מישל אלהרר, מר שלמה זקס ורו"ח גיא מלר.

הנתבע הודיע כי הוא מוותר על העדת העד הרביעי אשר ביקש להעיד.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

14. מר מישל אלהרר העיד כי היה יו"ר אגודת הכדורסל של הפועל אילת וכי מדובר בעמותה

אשר: "מקבלת תקציב מעיריית אילת מוועדת תמיכות עד היום" [פר' עמ' 18 שו' 8].

העד אומר כי התובע 1 לא היה מעורב בענייני העמותה ולא היה לו שיח וסיג עימו בצד הכספי.

ביחס לשאלת העלאת השכר של התובע 2 מעיד מר אלהרר:

"הוא גם שיחק בהתנדבות והוא ביקש שכר עבור המשחק... לא הסכמתי לתת לו כסף עבור שחקן. בכלל לא הסכמתי לתת לו כסף עבור שחקן, שום כסף, לא רק לו. זה היה גורף".

פר' עמ' 18 שו' 15-18.

ובהמשך נשאל: "כשאמרת לו לא (הכוונה לבקשה להעלאת השכר) הוא לא יצא בכעס מהבית?" והשיב: "הוא יצא, אני לא יודע אם בכעס".

אירוע זה היה במפגש בביתו של מר אלהרר, הוא אינו זוכר מתי, כנראה בתחילת העונה, והוא מאשר כי לאחר מכן לא נשאר בתפקיד יו"ר העמותה.

ועוד בעניין זה:

"ש. כשעידן בא לבקש ממך העלאת המשכורת הוא ביקש ממך על כל הרכיבים או רק על היותו שחקן? ת. לדעתי רק עבור שחקן. אני לא זוכר. היו המון דיבורים, המון אנשים. ממני הוא לא קיבל העלאת בסוף".

[ר' פר' עמ' 20 שו' 9-12]

ביחס לנסיבות עזיבתו את תפקידו, מעיד מר אלהרר:

"ש. מה קרה לאחר מכן, נשאת כיו"ר או יו"ר העמותה? ת. לא נשאתי. ש. עזבת או הועזבת? ת. בין לבין. זה בהסכמה. אני הייתי מוצהר של רפי הוכמן ומאיר עלה ומן הראוי שהוא ישים את האנשים שלו זה היה בדיוק בזמן הבחירות. ש. בלי קשר להעלאת בשכר? ת. יכול להיות שיש קשר. יכול להיות שאין לזה משמעות כרגע".

[ר' פר' עמ' 18 שו' 29 עד עמ' 19 שו' 2]



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

ביחס לשאלת סיום תפקידו של מר אלהרר העיד התובע 1 בשלב הראשון של המשפט כי העיריה אינה יכולה לפטר את מר אלהרר ולא עשתה כן. ר' עדותו בפרו' עמ' 30 שו' 9-11:

"מישל איננו עובד של עיריית אילת, העיריה או מי מטעמה אינם יכולים לפטר את עיריית אילת (כך במקור ככל הנראה מדובר בטעות סופר - י.ע.). העיר לא ממנה יו"ר לעמותות פרטיות, היא איננה יכולה לפטר את מישל אלהרר ומן הסתם לא עשתה כן. הוא אדם פרטי ויו"ר של עמותה פרטית".

זאת לעומת דברי מר אלהרר דלעיל מהם ניתן להבין כי לשאלת זהות ראש העיר יש משמעות.

בהמשך נשאל מר אלהרר לעניין ביצוע התשלום לשחקנים באמצעות חברה בשם זקספורט בע"מ (להלן: "זקספורט" או "החברה") והשיב כדלקמן:

"ש. אם אני אגיד לך ששילמו באמצעות זקספורט כדי לחסוך או לקבל הטבת מס של 20% עבור מעסיקים? זה מתקבל על הדעת?
ת. היה דיבורים על העניין, אבל זה לא מהות העניין. מהות העניין זה שזקס איש מקצוע...
...
ש. חסכון במס של 20% זה לא שיקול?
ת. ... בתשובה לשאלה זה לא השיקול העיקרי זה שיקול משני לחלוטין".

[פרו' עמ' 19 שו' 19-32].

15. מר שלמה זקס מעיד כי הוא הבעלים של זקספורט בע"מ אשר משרדיה באילת והיא עוסקת במתן שירותי ספורט, אימון, הדרכה, ייעוץ ועוד.

העד אישר כי תלושי השכר של התובע 2 הוצאו על ידי זקספורט וכי התובע 2 היה עובד שלה בתקופה הרלבנטית בשנים 2004-2005 וקיבל ממנה שכר.

הוצג לעד טופס 106 של שנת 2004 והוא אישר שביו"ר-אוגוסט אותה שנה לא יצא תלוש משכורת [פרו' עמ' 22 שו' 15-16].

ביחס לקביעת השכר של התובע 2, נשאל העד והשיב כדלקמן:

"ש. כמעסיק של עידן איך עבד המנגנון כשעידן בא אליך ורוצה העלאה בשכר?
ת. הוא לא פנה אלי בבקשת העלאה בשכר למרות שאני מעסיק שלו. אני מסביר. עמותת הכדורסל הפועל אילת היא המפעילה את הכדורסל. היא ניהלה את המו"מים עם המאמנים לגבי הקבוצות, לגבי השכר, תנאי העבודה, ימי עבודה ומקומות עבודה. אני קיבלתי דיווח מהעמותה מה גובה השכר שאמור לקבל כל מאמן ונתבקשתי



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

עקב היותי כמאמן מקצועי גם לבקר ולבדוק את המאמנים
ולייעץ להם במהלך העונה בקטעים המקצועיים".
[פר' עמ' 22 שו' 32-27].

ובהמשך:

"העמותה קבעה שעידן יהיה המאמן. היא קבעה את שכרו
ותנאיו והודיעה לי".
[פר' עמ' 23 שו' 8].

**העד נשאל אם הם היו צינור להעברת המשכורות ומשיב כי הוא חולק על המילה צינור
וטוען שעשה עבודה –**

"עשיתי עבודה. זקספורט קיבלה כסף מהעמותה גם עבור
השכר למאמן וגם עבור השירותים שהעמותה נתנה.
קיבלתי קוסט פלוס, הקוסט זה עלות השכר והפלוס זה
השירותים שאני נותן".
[פר' עמ' 23 שו' 11-16]

**לעניין העברת התשלום דרך זקספורט ומשמעות הזיכוי במס ביחס לכך, נשאל העד והשיב
כדלקמן:**

"ש. כמעסיק אילתי אתה זכאי להטבת המס שזכאים לה
המעסיקים של 20%?
ת. כן.
ש. תסביר את המשמעות של זיכוי במס של 20%?
ת. אתה מס הכנסה? זיכוי במס בא לעזור לחברות
בהפעלת עובדים בתוך העיר. חלק ממס ההכנסה חוזר
לחברה להמשך תפעולה.
ש. או בעצם חוזר או שאתה לא משלם אותו למס הכנסה?
ת. הוא נגבה וחוזר. אני לא משלם אותו למס הכנסה
ולא מקבל החזר. אבל הוא מופיע בדוחות.
ש. מה השיעור של המס?
ת. 20% זה השתנה.
ש. זה יכול להסביר את העובדה למה המשכורות משולמות
דרך זקספורט ולא דרך העמותה? כי העמותה היא מלכ"ר
והוא לא זכאי לאותה הטבת מס ולכן משלמים דרך
זקספורט בע"מ?
ת. אני נשכרתי על ידי העמותה כמאמן מקצועי על מנת
לתת שירותים מקצועיים. אכן נושא הטבת המס עלה
והעסקה שהתבצעה ביני לבין העמותה היתה עסקה שהיתה
טובה לשני הצדדים".

[פר' עמ' 24 שו' 13-25]

**מר זקס מאשר כי לא קבע את שכרו ותנאיו העסקתו של התובע 2, וכי אלו נקבעו על ידי
העמותה.**

**הדברים האמורים ביחס לאופן ביצוע התשלום והטבת המס הינם בעייתיים ומטרידים,
בפרט כאשר עסקינן בגוף ציבורי דוגמת עיריה.**



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

ממחישים את הבעיתיות הדברים הבאים מעדות העד:

"ש. מי הרוויח את 20% הטבת המס?
ת. זקספורט הרוויחה את מלוא הסכום.
ש. אתה בטוח?
ת. כן.
ש. מעבר לעלות קוסט פלוס היתה גם הטבה של 20% בנוסף?
ת. לא. זה זה. זה שם בפנים.
ש. הפלוס זה 20%?
ת. יש קוסט פלוס.
ש. ועוד 20% הטבה?
ת. למה עוד 20% הטבה? ההטבה היא חלק מהעבודה של החברה. ההטבה היא לא רווח. החברה קיבלה את ה-20% שהיא הטבת המס ועוד משהו שהיה בסביבות האחוז וחצי או שני אחוז שזה היה שכר מעסיקים וביטוח לאומי מעסיק... את המשכורת של עידן קיבלתי כברוטו. לא נאמר לי כמה לשלם נטו, אני הייתי עושה את החישוב של המס ומשלם את הנטו. היו מצבים מסוימים שנתבקשתי לשלם נטו ובמקרה הזה של עידן התבקשתי לשלם ברוטו".
[פר' עמ' 25 שו' 19-5]

בעניין זה נשאל מר זקס:

"זה הרבה מאוד כסף. אם אנו מדברים על העברת משכורת בסכום של 100,000 בשנה זה חסכון של 20,000 ש"ח בשנה שלא מועבר למס הכנסה אלא נשאר אצלך. האם זה נכון?"

הוא משיב:

"אני לא יודע להגיד לך את התשובה. תשאל את רואה החשבון. אני לא יודע אם 20,000 ש"ח אבל מה שהיה מגיע לחברה נשאר בחברה".

ביחס לחווה של התובע 2 נשאל מר זקס והשיב כדלקמן:

"ש. אתה בחברה מאוד מסודרת וותיקה. יש לך את כל חוזי ההעסקה של האנשים שאתה עובד איתם.
ת. היו לי את כל החוזים. חלק נכבד מהם כבר לא נמצא ברשותי. גם של עידן לנקרי.
ש. למה?
ת. כי הוא ביקש את החוזה, נתתי לו את המקור. זה היה במשפטים הקודמים לפני כמה שנים. עידן אישית פנה אלי לקבל את החוזה. לא השארתי עותק. הוא ביקש את החוזה.
...
ש. ולא שמרת אצלך עותק של החוזה של עידן?
ת. אין לי עותק של עידן.
...
ש. החוזה נמצא כרגע אצל עידן?
ת. כן. בפעם האחרונה שנמצא ברשותי עבר לעידן. מסרתי לו את זה ביד".

[פר' עמ' 26 שו' 6-26]



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

- 1
2 בהמשך מעיד מר זקס כי התבקש ממנו במהלך הקיץ האחרון החוזה של התובע 2, הוא
3 חיפש, לא מצא, ותוך כדי החיפוש נזכר שהתובע 2 ביקש את החוזה והוא מסר לו אותו
4 מזמן.
5
6 בחקירתו הנגדית אומר העד כי הנושאים הללו, דהיינו אותם הסדרים ביחס להטבת המס
7 וההסכמים שלו עם העמותה, סוכמו עוד לפני שהתובע 1 נכנס לתפקידו [פרו' עמ' 27-28].
8
9 16. רו"ח מר גיא מלר העיד כי תלושי השכר של התובע 2 הופקו באמצעות משרדו עבור
10 לקוחותו זקספורט בע"מ. הוא נשאל אם מהתלושים אפשר ללמוד כי התובע 2 קיבל גם
11 שכר כשחקן, הוא משיב בשלילה, אך מציין כי קיימת שורה עליה רשום תוספת והוא אינו
12 יודע על מה היא בדיוק, אך משיב כי לא כתוב "שחקן" [פרו' עמ' 31 שו' 21-27].
13
14 17. על רקע האמור לעיל, להלן דברים אשר נאמרו על ידי התובע 1 בחקירתו הנגדית בשלב
15 הראשון של המשפט :
16
17 ש. אתה איש כספים
18 ת. כן
19 ש. גם בעירייה אתה אחראי על התחום הכספי
20 ת. כן
21 ש. אתה מכיר כל תג בענין
22 ת. כן
23 ש. כולל מה שקשור לספורט
24 ת. אני אחראי לכל נושא הכספים וקובע את מסגרות
25 התקציב וגם את מסגרת התמיכות שבתוכן יש את
26 התמיכות לספורט. אני לא קובע את התמיכה
27 הספציפית בגוף מסויים. בכל הועדות, להוציא
28 ועדת הביקורת יש רוב לקואליציה.
29 ש. אתה מסכים איתי שהחלטות של ועדות התמיכות
30 מגיעות למועצת העיר
31 ת. כן
32 ש. אתה משתתף במועצת העיר
33 ת. כן. ההצבעה היא על אישור פרוטוקול של ועדת
34 התמיכות שבה מופיעים כל סעיפי התמיכות כולל
35 של הכדורסל.
36 ש. אנחנו מדברים על עמותת הכדורסל
37 ת. עמותת הפועל אילת, שהיא עמותה פרטית"
38 פרוטוקול עמ' 27 שו' 11-27.
39
40 תלושי השכר, אי הגשת ההסכמים על ידי התובע 2, וגרסתו
41



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

18. שאלת שכרו של התובע 2 הינה שאלה מרכזית בדיון. ניתן היה לצפות ממי שהעלה בכתב תביעתו טענות קשות בדבר פגיעה בשמו הטוב, כי לא יתנגד להגשת תלושי השכר על מנת שהשאלה המרכזית תתברר לאשורה.
- האמירה של הנתבע בדבר שחיתות אינה מנותקת מטענתו בדבר גובה השכר. שתי הטענות שזורות יחד וקשורות האחת בשניה. מובן כי תלושי השכר נמצאים ברשותו ובשליטתו של התובע 2 ואין זה ברור מדוע בא הסירוב בשלב הראשון של המשפט.
- טענת הנתבע 2 כי הסירוב היה של בא כוחו, לאו טענה היא. הנתבע 2 אינו רשאי להסתתר מאחורי עמדת בא-כוחו. עמדת בא כוחו הינה עמדתו שלו.
- אין לראות בטענה בדבר רצון לשמירה על פרטיות, עילה לאי מסירת התלושים, לאור העובדה שממילא מוסר התובע 2 את פרטי ההשכרות בעדותו.
- בשלב השני של המשפט נתרצה התובע 2 והסכים להגיש את תלושי השכר וגם את טפסי 106. לא רק שהסכים, אלא הגדיל עשות, ובא כוחו ביקש לצרף יחד עם תלושי השכר גם את ההסכמים "על מנת שיהיה ברור למה מתייחס השכר".
- לאור האמור ניתנה החלטה על הגשת תצהיר התובע 2 בהתאם.
- במפתיע, הגיש התובע 2 תצהיר אשר אמנם צורפו אליו תלושי שכר וטפסי 106, אך לא צורף אליהם כל הסכם שהוא. לא רק שלא צורף כל הסכם, אלא שלא ניתן כל הסבר לאי הצירוף.
- התמיהה האמורה עולה הואיל והיה זה ב"כ התובע 2 עצמו אשר אמר כי יש צורך בהסכמים על מנת שיהיה ברור למה מתייחס השכר.
- עיון בתלושי השכר אשר צורפו מחזק את הצורך בקבלת ההסכמים, שכן התלושים מציינים "אימון הדרכה" ו - "בונוס" או לעיתים "תוספת" או רכיבים כגון נסיעות והבראה, אך אין בהם כל אזכור למי מהתפקידים הנוספים אשר התובע 2 טוען כי ביצע במסגרת עבודתו, וכלל תנאי העסקתו.
- בעקבות אי הגשת ההסכמים, ניתנה החלטתי מיום 04.07.2010 במסגרתה חוייב התובע 2 ליתן תצהיר גילוי מסמכים מסוימים לפי תקנה 113 ביחס לכל ההסכמים הרלבנטיים



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

להשתכרותו מחדש יוני 2003 עד חודש מרץ 2005 ובנוסף תצהיר בו ישיב לשאלה מי היה רואה החשבון של זקספורט בע"מ במועדים הרלבנטיים.

בעקבות ההחלטה הגיש התובע 2 תצהיר נוסף במסגרתו הוא טוען כי טעה לחשוב שיש בידי את ההסכמים, כי בבדיקה יסודית לא הצליח לאתרם, וכי פנה למר זקס ופנייתו לא העלו דבר.

כאמור לעיל, מר זקס מעיד מפורשות כי קודם לכן התובע 2 ביקש ממנו את ההסכמים והוא נתן לו את המקור ולא השאיר אצלו העתק.

בנושא זה תשובותיו של התובע 2 בחקירה נגדית מתחמקות ועולה מהן גם סתירה פנימית, וכך נשאל הוא והשיב לעניין זה:

"ש. במשך 5 שנים לא ראית לנכון להביא את החוזה הזה לבית המשפט?
ת. אני התובע.
ש. לא חשבת שחוזה כזה יכול לפתור את כל ההליכים שאנו מנהלים פה?
ת. לא היה לי את החוזה.
ש. "לפני 5 שנים לא היה לך אותו?"
ת. "אני התובע ולא הנתבע, חובת ההוכחה לא עלי."
ש. אני שואל איפה החוזה?
ת. "לא התבקשנו להציג את החוזה לפני 5 שנים. אם היו מבקשים ממני הייתי מגיש".

[פרו' עמ' 12 שו' 30 עד עמ' 13 שו' 4].

אני רואה בתשובה זו תשובה מתחמקת ולא אמינה. מחד, אומר התובע 2 כי לא היה לו את החוזה. מנגד, אומר כי לא התבקשו להציג את החוזה, ואם היו מבקשים ממנו היה מגיש. הכיצד זה היה התובע 2 מגיש את החוזה אם כלל לא היה ברשותו.

כאמור, בנקודה זו מעיד מר זקס במפורש כי הוא נתן לתובע 2 את המקור ולא השאיר אצלו העתק.

19. ההסכמים כמו גם התלושים, הינם עניין העומד בבסיס התביעה. מדובר בלב המחלוקת אשר בין הצדדים. מדובר בתלושי שכר מהם לא ניתן ללמוד על הרכבו של השכר וככל שהיה מוגש הסכם אשר יכול היה להסביר ממה מורכב השכר, יתכן והיה בו כדי לתמוך בטענות התובע 2.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

מדברי התובע 2 עצמו ניתן ללמוד על חשיבות ההסכמים ותוכנם. לדבריו: "היה לי חוזה אחד מול זקספורט. כל התפקידים פורטו בחוזה זה" ו – "גם הסכומים מפורטים עד כמה שאני זוכר".

20. הלכה היא כי כאשר נמנע בעל דין מלהביא ראיה רלבנטית אשר בהישג ידו, ללא הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה, היתה היא פועלת כנגדו.

"על הכלל שאי הבאתו של עד רלבנטי יוצרת הנחה לרעת הצד שאמור היה להזמין, עמד בית-משפט זה בע"פ 112/52 (אריה גבוב נגד היועץ המשפטי לממשלת ישראל. פ"ד ז 254, 251; פ"ע יב 252). בע"פ 254 מול האותיות ב-ג, מפי השופט זוסמן (כתוארו אז), ובע"פ 373/54 (הרי אהרונסט ו-ארנסט גורדון, המוציאים לפועל של צוואת המנוח הרב פישל נוימן נגד חוזה נוימן (וישומירסקי), פ"ד י 1121), גם הוא מפי השופט זוסמן".

ע"א 240/77 שלמה כרמל בע"מ נ' פרפורי ושות' בע"מ, פד"י לד (1) 701, בעמ' 705.

ראה לעניין גם ע"פ 522/84, 539 דרויש סביחאת ואח' נ' מ"י, פד"י מא (1) 551 בעמ' 557.

בעניינו מדובר בעניין אשר הינו במובהק רלוונטי ביותר למחלוקת בתיק זה, גם לגרסת התובע 2.

מובן כי ההסכמים האמורים אינם בשליטת הנתבע. מדובר בהסכמים של התובע 2, אשר הוא מאשר את קיומם, נותן ביחס להימצאותם תשובות סותרות ומתחמקות, ומנהל החברה באמצעותה שולם השכר נותן גרסה הסותרת את דבריו.

ההתרשמות הברורה מהתנהלות התובע 2 לעניין זה הינה רצונו שלא לחשוף את ההסכמים למרות שאלו כוללים, כדבריו שלו, את כל תפקידיו וככל הנראה גם סכומים.

אני מוצא כי יש להחזיק כנגד התובע 2 את העובדה שלא הגיש את ההסכמים, ולא אפשר לביהמ"ש לבחון את תוכנם ומשמעותם ביחס להליך.

21. בעדות הנתבע 2 סתירה פנימית בין שני תצהיריו, וסתירה גם ביחס לעדות מר אלהרר.

כך, בתצהירו הראשון בשלב הראשון העיד התובע 2 כי לא ביקש ולא קיבל תוספת לשכרו.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

"תנאי שכרי לא השתנו לאחר התמנות אבי לסגן ראש עיר.
אני לא ביקשתי ולא קיבלתי כל תוספת לשכרי"
(סעיף 21 לתצהירו הראשון).

בתצהירו אשר הוגש בשלב השני ואשר אליו צורפו טפסי 106 הוא מצהיר בסעיף 12.ג. :

"השינוי בשכר בין השנים 2004 ל - 2005 נבע מהעלאתי בהגדלת מספר
התלמידים בבית הספר לכדורסל בהתאם להסכם". כאמור ההסכמים לא הוגשו כך
שלא ניתן לבחון את האמירה כי מדובר בשינוי הנובע מהסכם, אך מכל מקום כעת מאשר
התובע 2, כי השכר עלה. ככל הנראה הואיל ויש להסביר את הנתונים העולים מטפסי 106.

מהאמור לעיל עולה כי התובע 2 קיבל גם קיבל תוספת לשכרו, הוא מאשר זאת בגירסתו
השניה בשלב הראייתי השני, וטענתו כי מדובר בתוספת "בהתאם להסכם" לא הוכחה
הואיל ולא הגיש את ההסכם.

בנוסף, כפי שמצוטט לעיל - מר אלהרר העיד כי התובע 2 ביקש שכר, והוא לא הסכים
לתתו.

מכל האמור עולה כי מהגירסה בכתב התביעה - "עידן לא ביקש ולא קיבל כל
תוספת לשכרו. חד וחלק" (סעיף 22.5 לכתב התביעה), לא נותר, בתום הראיות שבפני
- מאומה.

מהות הפרסומים והאם יש בהם כדי פרסום לשון הרע

22. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע:

- "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -
- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
 - (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
 - (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
 - (4) ..."

המבחן בשאלה אם פרסום עולה כדי לשון הרע הינו אובייקטיבי.

"אמירות מהוות לשון הרע כאשר קיימת אפשרות
אובייקטיבית כי פרסומן עלול להביא להשפלתו של
אדם, או לעשותו מטרה לשנאה, בוז או לעג מצד
הבריות. משמעות האמירות נלמדת מתוכן, והן מתפרשות
על פי מובנן הרגיל והטבעי בהתאם לאמות מידה



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

אובייקטיביות. אמת המידה לבחינת האמירה כלשון הרע אינה תלויה בכוונת המפרסם, או באופן בו הובן הפרסום על ידי הנפגע (ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון, פד"י נו(2) 607 (2002) (להלן: ענין אפל), פסקה 2). על פי המבחן האובייקטיבי, נבחנת ההשפעה שיש לאמירות על ההערכה לה זוכה האדם בעיני הציבור (ע"א 334/89 רבקה מיכאלי נ' בלה אלמוג, פד"י מו(5) 555 (1992) (להלן: ענין מיכאלי), 562; ע"א 809/89 לוטפי משעור נ' אמיל חביבי, פד"י מז(1) 1 (1992) (להלן: ענין חביבי), 7). לצורך גיבוש עוולה בגין לשון הרע, אין צורך להוכיח כי אדם בפועל הושפל או בזהה. די שהפרסום עלול היה להביא לתוצאה כזו (אורי שנהר, דיני לשון הרע, התשנ"ז-1997 (להלן: שנהר), 121; ע"א 1003/96 מיכאל בן חורין נ' רן לוי, פד"י נז(1) 424 (1998), 434; פרשת בן גביר, פסקה 6 לפסק דיני).

ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (לא פורסם 2008).

האמירות נשוא התובענה מתייחסות לשני עניינים השלובים זה בזה. האחד גובה השכר והשני יחוס שחיתות.

שאלת השכר, במנותק מהטענה בדבר שחיתות, ספק אם יש בה לכשעצמה, כדי להוות פרסום לשון הרע. השכר וגובהו קשורים קשר הדוק לטענה בדבר שחיתות.

האמירות אשר מהוות את לב התובענה הינן האמירות "... האיש מושחת כמו אבא שלו" ו - "ככה זה שיש אבא סגן ראש עיר".

אמירות אלה יש בהן כדי להוות פרסום לשון הרע. לא יכול להיות חולק כי ייחוס שחיתות לאדם בכלל ולאיש ציבור בפרט (התובע 1), הינן אמירות אשר עונות להגדרת לשון הרע על פי המבחן האובייקטיבי בו יש לבחון את האמירה.

טענת השחיתות נטענה בהקשר לשכר התובע 2, כמו כן מתייחסת היא לקשר בין התובעים, וכן לתפקידו של התובע 1.

הפרשנות הסבירה והאובייקטיבית לפרסום הינה כי טענת השחיתות קשורה קשר הדוק לשכר האמור ואינה מנותקת ממנו.

דיון והכרעה

23. מהראיות שבפני עולה התמונה הבאה:



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

1 מטפסי 106 ותלושי השכר של התובע 2 אשר הוגשו רק בחלק השני של המשפט - בשנת
2 2004 היה שכרו 82,319 ש"ח עבור 10 חודשים (ויצויין כי בחודשים מאי ויוני השכר הוא
3 כמחצית מהשכר בחודשים האחרים) ובשנת 2005 היה שכרו 106,156 ש"ח, זאת ל - 12
4 חודשים אולם בחודשים יולי ואוגוסט יחד השכר הכולל היה של פחות מ - 3,000 ש"ח,
5 דהיינו ב - 10 חודשים היה השכר כ - 103,000 ש"ח. מכאן שהשכר עלה הן בסך הכול
6 לכל השנה והן בתשלום החודשי.
7
8 התובע 2 ביקש העלאה והיו"ר הקודם של אגודת הכדורסל של הפועל אילת, מר אלהרר
9 סירב לתיתה. מר אלהרר סיים את תפקידו בשנת 2004.
10
11 מר אלהרר אינו נותן תשובה ברורה ביחס לשאלה אם היה לסיום תפקידו קשר לסירובו
12 להעלות את שכרו של התובע 2 ("יכול להיות שיש קשר יכול להיות שאין..."),
13 אך אומר כי קיים קשר לעצם בחירת ראש העיר החדש ("אני הייתי מוצהר של רפי
14 הוכמן ומאיר עלה זמן הראוי שהוא ישים את האנשים שלו").
15
16 העמותה קיבלה תמיכה כספית מעיריית אילת.
17
18 התובע 1, אביו של התובע 2, אחראי (לפי עדותו שלו) על התחום הכספי בעיריית אילת
19 ו"מכיר כל תג בענין", ואף קובע את מסגרות התקציב ואת מסגרת התמיכות שבתוכן יש
20 את התמיכות לספורט (כך לגירסתו שלו). התובע 1 מאשר כי הוא משתתף בישיבות מועצת
21 העיר בהצבעה על אישורי סעיפי התמיכות לרבות בכדורסל.
22
23 עמותת הפועל אילת היא המפעילה את הכדורסל, היא מנהלת מו"מ לגבי התשלומים
24 למאמנים, שכר, תנאי עבודה, וככלל כל תנאי ההעסקה.
25
26 התובע 2 ממלא תפקידים (במועדים הרלוונטיים) בקבוצת הכדורסל, של מאמן ושחקן.
27
28 שכרו של התובע 2 כמו גם של אחרים בקבוצת הכדורסל משולם לא על ידי העמותה, אותה
29 עמותה אשר מקבלת תמיכה מעיריית אילת, אלא באמצעות חברה פרטית (זקספורט
30 בע"מ). כתוצאה מכך שהתשלום מבוצע באמצעות חברה פרטית נוצרה הטבת מס אשר
31 מנהל החברה מאשר שהחברה זכאית לה כמעסיק באילת.
32
33 יודגש כי כל תנאי ההעסקה נקבעים על ידי העמותה, אך התשלום מבוצע באמצעות
34 החברה הפרטית. למעשה החברה מהווה צינור להעברת התשלום מהעמותה אל התובע 2.
35



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

24. התובע 1 שותף לקביעת התמיכה בעמותה המפעילה את הכדורסל. הוא אחראי על התחום הכספי בעיריה וקובע את מסגרות התמיכות לרבות לספורט, ואף משתתף בישיבת מועצת העיר בהצבעה על אישור פרוטוקול ועדת התמיכות.
25. התובע 2 - בנו של התובע 1 - נושא בתפקידים שונים בעמותה המפעילה את הכדורסל. עמותה זו היא אשר קובעת את שכרו ואת תנאי העסקתו. העמותה ולא החברה אשר מהווה צינור להעברת הכספים, ואגב אופן תשלום זה מתקבלת הטבת מס.
26. אין ספק כי התמונה העולה מהראיות דלעיל בעייתית ומטרידה בכמה מישורים, והעיקריים הם השניים הבאים :
- המישור האחד הינו העובדה שהתובע 2 מקבל שכר מעמותה המקבלת תמיכה מעיריית אילת כאשר התובע 1 שותף פעיל (וניתן לומר מרכזי) בקביעת אותה תמיכה, לרבות בהשתתפותו בהצבעה במועצת העיר. אותה עמותה אשר קובעת את תנאי העסקתו של התובע 2 ומשלמת את שכרו באמצעות חברה פרטית.
- למרות נסיונו של התובע 1 לתאר באופן מצומצם את אפשרות השפעת העירייה על פיטורי יו"ר אגודת הכדורסל, הרי שמעדות מר אלהרר עולה כי קיים קשר ברור בין בחירת ראש העיר לבין איוש תפקיד יו"ר אגודת הכדורסל.
- המישור השני הינו אופן ביצוע התשלום על ידי העמותה לתובע 2 (ואני למד שכך גם לאחרים) באמצעות חברה פרטית בתהליך אשר תוצאתו בקבלת הטבת מס לחברה הפרטית.
26. טענה בדבר שחיתות צריכה לראיות של ממש להוכחתה. אני סבור כי למרות התמונה הבעייתית האמורה, לא עמד הנתבע בנטל להוכיח בפועל קיומה של "שחיתות".
- תפקידו של התובע 1 הינו תפקיד במסגרתו הוא מטפל בכלל מסגרות התמיכות לרבות התמיכות בספורט.
- לא הוכח בפני כי התובע 1 ביצע פעולה אשר באופן ישיר היתה קשורה בתובע 2 דווקא.
- מכאן שבענין זה לא עמד הנתבע בנטל להוכיח הגנת אמת בפרסום לפי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע.
27. מצב הדברים האמור הינו בעייתי, הגם שלא הוכחה שחיתות בפועל.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

לכך יש להוסיף את גירסתו הבעייתית של התובע 2, ואת התנהלותו באי הבאת מסמכים מהותיים, והבאת חלקם בלבד בשלב השני של המשפט.

28. המכלול האמור מביאני למסקנה כי הנתבע, בנסיבות האמורות, זכאי ליהנות מהגנת תום הלב לפי סעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע אשר קובע :

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

...
(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;"

סעיף 16 לחוק איסור לשון הרע קובע את החזקות והנטלים כדלקמן :

"(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.
(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:
(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;
(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;
(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15."

29. ביחס להיקף הפרסום - מדובר בפרסום במסגרת פורום באינטרנט, ואינני סבור כי מדובר בפרסום החורג מתחום הסביר.

30. אשר לתוכן הפרסום – אני סבור כי קיים אינטרס ציבורי של ממש לאפשר דיון בשאלות דוגמת השאלות המטרידות העולות מהראיות דלעיל.

השימוש במילה "מושחת" אכן יש בו כדי להוות אמירה בעלת משמעות רבה לאדם לו היא מיוחסת, בפרט כאשר עסקינן באיש ציבור. יחד עם זאת, כאשר קיימת תשתית עובדתית



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

- 1 המקימה סימני שאלה, יש לאפשר דיון, ויש לאפשר הבעת דעה והעלאת טענות אשר יעלו
2 על פני השטח את אותם נושאים ציבוריים המצריכים בירור.
3
- 4 אין ללמוד מהדברים האמורים כי ניתן לטעון טענת "שחיתות" ללא כל תשתית, ואין .31
5 משמעות הדבר כי שמו הטוב של איש ציבור ניגף מפני צורך בדיון ציבורי בשאלות
6 חשובות. צריכה להתקיים תשתית אשר יהיה בה כדי להגיע למסקנה כי מדובר בתום לב.
7 מצב הדברים המתואר לעיל יש בו כדי להקים תשתית כאמור, המביאה לכך שהנתבע
8 יחסה תחת הגנת תום הלב.
9
- 10 יש לאפשר לאדם מן הישוב אשר נתקל בסיטואציה בה עולים סימני שאלה כפי שמתואר
11 לעיל, לאפשר להביע את דעתו וביקורתו, גם אם נעשה במסגרתה שימוש בביטוי
12 "מושחת", ויש לאפש רלו לחסות תחת הגנת תום הלב.
13
- 14 הגנת תום הלב מכח סעיף 15 (4) אינה צריכה להוכחה כי היה אמת בפרסום. הגנה זו קמה .32
15 גם כאשר נתבע איננו מצליח לעמוד בנטל להוכיח כי היה אמת בדבריו.
16
- 17 הגנה זו קמה בשל הצורך לאזן בין הזכות לשם טוב, לבין חופש הביטוי. קיים אינטרס
18 ציבורי ראשון במעלה לאפשר להביע דעה על התנהגותם של אנשי ציבור, דבר המאפשר
19 שיח ציבורי בעניינים שנויים במחלוקת, ביקורת ציבורית, והתראה מפני התנהלות אשר על
20 פניה מעלה סימני שאלה.
21
- 22 כדי להיכנס תחת כנפי ההגנה לא די בהיות נושא הפרסום התנהגות של איש ציבור. אלא
23 יש צורך בהוכחת קיומו של תום לב. רכיב תום הלב נבחן על ידי בית המשפט בשים לב
24 לאותה תשתית אשר מהווה את הבסיס להבעת הדעה כלפי איש הציבור. בהיעדר תשתית
25 כאמור יתכן ויתקיימו רכיביה האחרים של ההגנה, אך ללא הרכיב במהותי של תום הלב,
26 ובהיעדרו לא תקום ההגנה.
27
- 28 קיימת חשיבות לביקורת ולאפשרות העלאתה בנושאים ציבוריים. בענין זה מיקום נקודת .33
29 האיזון בין הזכות לשם טוב לבין האינטרס הציבורי בביקורת, הוא תלוי נסיבות כל מקרה,
30 וקביעתו מחייבת זהירות, שכן הזזתה אל עבר זכות אחת, משמעותה פגיעה באחרת.
31
- 32 כך, הדגשת הזכות לשם טוב, והכבדת הנטל על המפרסם דבר לשון הרע אשר ענינו הבעת
33 דעה בענין ציבורי, משמעותה החלשת אפשרות הביקורת והדיון הציבורי במעשים
34 והתנהלות של אנשי ציבור. הדבר עלול לשמש מחסום מביקורת ודיון ציבורי בשל החשש
35 מתביעות אפשריות. מנגד, היות אדם איש ציבור אין משמעותה כי שמו הטוב הפקר,



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

והדגשת חופש הביטוי תוך צמצום הדרישות להוכחת תום הלב משמעותה הרחבת
אפשרות השמעת ביקורת תוך צמצום ההגנה לשם הטוב.

"בתי המשפט ראו חשיבות מיוחדת לביקורת בנושאים
ציבוריים, ולפיכך נראה כי ביישום הגנה ספציפית זו
יתן בית המשפט לחופש הביטוי משקל רב מכפי שיינתן
לו בעניינים אחרים".

א. שנהר, דיני לשון הרע, עמ' 322.

34. לחופש הביטוי מעמד של עיקרון יסוד במשפט הישראלי. זוהי זכות יסוד הקשורה קשר
הדוק לשיטה המשפטית בישראל, למשטר הדמוקרטי, ולחירויות הבסיסיות של הפרט.
כפי שצייתי בעניין אחר בו עלה היבט הקשור לחופש הביטוי [ח"ע"ק 10-10-47350]
לחופש הביטוי היבט חברתי, והוא בא להגן על אינטרסים חברתיים המהותיים להליך
הדמוקרטי, וביניהם האינטרס של בירור האמת. לצד ההיבט החברתי, יש לחופש הביטוי
היבט אישי ופרטי מובהק, והוא מגן על זכותו של כל אדם לבטא את עצמו, דעותיו,
מחשבותיו ורצונותיו, בלשונו, על פי דרכו וללא מורא. יש לראות בחופש הביטוי האישי לא
רק כלי למימוש הזכויות האמורות, אלא יש לראותו כחירות עצמאית, העומדת בפני עצמה,
ואשר משמעותה הזכות של אדם לבטא עצמו כרצונו.

"באיזון זה בין הערך האישי והציבורי לשם טוב לבין
הערך האישי והציבורי לחופש הביטוי יש ליתן משקל
מיוחד לערך בדבר חופש הביטוי. בעיקר יש ליתן משקל
מיוחד זה כל הנוגע לחופש הביטוי לענייני הציבור
ולגופים ולאנשים הנושאים משרות ציבוריות, או שהם
בתפקידים של ציבור עניין בהם. הטעם לכך הוא כפול:
ראשית, בשל חשיבותו הרבה של חופש הביטוי, כתנאי
חיוני למשטר דמוקרטי. חופש הביטוי מאפשר החלפה של
דעות, המאפשרת מצדה עיצוב של ההשקפות הפוליטיות
המעצבות את המשטר. ...
בצדק צוין, כי חופש הביטוי "מהווה את התנאי
המוקדם למימושן של כמעט כל החירויות האחרות"
(השופט אגרנט בבג"צ 73/53, 87[9] הנ"ל, בעמ' 878),
וכי הוא "יסוד מסד ותנאי מוקדם להבטחת קיומן
ולשמירתן הנאמנה של רוב זכויות היסוד האחרות"
(השופט שמגר בע"א 723/74 [8] הנ"ל, בעמ' 295).
דברים אלה תופסים במיוחד לעניין חופש הביטוי באשר
לנושאים ציבוריים ובאשר לאנשים התופסים עמדות
ציבוריות. ...

...
בתחום הציבורי והפוליטי קשה לנתק את הקשר בין
הדעה לבין מי שמביע אותה. מכאן הצורך החברתי
לאפשר חופש לא רק באשר לדעות אלא גם באשר לנושאי
משרה המשמשים להן שופר. אכן, דווקא תחום ציבורי
זה חיוני ליתן משקל מירבי לחופש הביטוי, שכן
בתחום זה מעוצבת התפיסה החברתית והמדינית הקובעת
את כיוונה של החברה. דווקא בתחום זה הופכת חירות
הביטוי לפגיעה במיוחד, בשל הנטייה לראות בעצמו



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

פתרון קל לבעיות חברתיות שהפתרון הראוי להן נמצא במקום אחר. שנית, גופים ואנשים, הנושאים במשרת ציבוריות או בתפקידים של ציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמו הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי."

ע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא פד"י מג' (3) 840 עמ' 863

לעניין המעמד של איש ציבור ומשמעות תפקידו באשר להגנה על כבודו, ראה לשון הרע, הדין המצוי והרצוי, גנאים, קרמינצ'ר ושנור עמ' 144:

"לדעתנו מעמדם של הפוליטיקאים כאנשי ציבור מחייב דווקא גישה הפוכה, היינו הגנה חלשה [יחסית] על כבודם. הביקורת על פועלם של פוליטיקאים מהווה חיוך מרכזי של חופש הביטוי ויסוד מיסודותיו של המשטר הדמוקרטי."

קביעת גדרי ההגנה המוענקת לפי סעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע, צריכה להיקבע באספקלריה של מעמד הזכויות האמורות וחשיבותן, תוך שימת הלב לכך כי פרשנות מצמצמת לגדרי ההגנה או דרישת נטל כבד להוכחת תום הלב, משמעותה הרתעה שתגביל את חופש הביטוי.

35. הוכח, בעיקר בראיות אשר הובאו בחלק השני של המשפט, קיומה של תשתית אשר יש בה להקים הגנת תום לב.

הנתבע 1 נושא בתפקיד ציבורי, והפרסום הוא הבעת דעה בקשר לענין ציבורי, כאמור בסעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע.

הוכח בפני כי הפרסום נעשה בתום לב בשים לב לכך שעל פני הדברים עולות שאלות בעייתיות מהראיות כמתואר לעיל. שאלות אשר לא באו על פתרון, ולא מצאתי להן מענה סביר, גם לא לאחר שנשמעו הראיות. משכך, וודאי שפרסום כאמור הינו פרסום אשר יש להביא תחת חסות הגנת תום הלב. כמו כן, הפרסום לא חרג מהסביר.

מכל האמור אני קובע כי הנתבע עמד בנטל להוכיח קיומה של הגנת תום הלב מכח סעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע.



בית משפט השלום באילת

ת"א 1206-05 לנקרי ואח' נ' קדוש אורן

- 1 ביחס לטענה בדבר קיום עילת תביעה מכח חוק הגנת הפרטיות - לא מצאתי כל עילה מכח
2 החוק האמור.
3
4 כאשר מדובר בגוף המקבל תמיכה מגוף ציבורי, אינני סבור כי אמירות כפי שפרסם
5 הנתבע, יש בהן כדי פגיעה בפרטיות.
6
7 לאור כל האמור לעיל התביעה נדחת.
8 התובעים ישאו בהוצאות הנתבע לרבות שכ"ט עו"ד, וזאת בסך כולל של 10,000 ש"ח,
9 אשר ישולמו בתוך 30 יום.
10
11 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.
12 פסק הדין ישלח לצדדים בדואר רשום.
13
14 ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"א, 01 מאי 2011, בהעדר הצדדים.
15

יואל עדן, שופט

- 16
17
18
19
20
21